

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 30.5.2012 г.
COM(2012) 321 final

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно националната програма за реформи на Малта за 2012 г.

и за представяне на становище на Съвета относно програмата за стабилност на Малта за периода 2012—2015 г.

{SWD(2012) 321 final}

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно националната програма за реформи на Малта за 2012 г.

и за представяне на становище на Съвета относно програмата за стабилност на Малта за периода 2012—2015 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

Като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики[1], и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия[2],

като взе предвид становището на Европейския парламент,[3]

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

след консултация с Икономическия и финансов комитет,

като има предвид, че:

(1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Европейската комисия да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилена координация на икономическите политики, която стратегия е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.

(2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоките за политиките

---

1 ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
2 COM(2012) 321 окончателен.
3 P7_TA(2012)0048 и P7_TA(2012)0047.

на държавите членки по заетостта[4], като заедно двата акта представляват т. нар. „интегрирани насоки“.

(3) На 12 юли 2011 г. Съветът прие препоръка относно националната програма за реформи на Малта за 2011 г. и становището си относно актуализираната програма за стабилност на Малта за периода 2011—2014 г.

(4) На 23 ноември 2011 г. Комисията прие втория годишен обзор на растежа, с което постави началото на втория европейски семестър за предварително и интегрирано координиране на политиката, залегнало в стратегията „Европа 2020“. На 14 февруари 2012 г. Комисията на основата на Регламент (ЕС) № 1176/2011 прие Доклад за механизма за предупреждение[5], в който Малта не беше посочена сред държавите членки, за които се налага провеждането на по-задълбочен анализ.

(5) На 2 март 2012 г. Европейският съвет одобри приоритетите за осигуряване на финансова стабилност, бюджетна консолидация и действия за насърчаване на растежа. Той подчерта необходимостта от продължаване на диференцирана бюджетна консолидация, благоприятстваща растежа, възстановяване на нормалните условия за отпускане на заеми за икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.

(6) На 2 март 2012 г. Европейският съвет прикани също държавите членки, участващи в пакта „Евро плюс“, да представят своите ангажименти достатъчно рано, за да бъдат включени в програмите им за стабилност или програмите им за конвергенция и в националните им програми за реформи.

(7) На 30 април 2012 г. Малта представи своята програма за стабилност за 2012 г., която обхваща периода 2012—2015 г., а на 23 април 2012 г. — своята национална програма за реформи за 2012 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(8) Съгласно извършената в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета оценка на програмата за стабилност за 2012 г. Съветът е на мнение, че макроикономическият сценарий, въз основа на който са изготвени бюджетните прогнози, е оптимистичен, особено през последните години от периода, обхванат от програмата за стабилност, в сравнение с прогнозите на Комисията за потенциалния растеж. Целта на бюджетната стратегия, представена в програмата, след планираната корекция на прекомерния дефицит през 2011 г. е за постепенно намаляване на дефицита до 0,3 % от БВП през 2015 г. В програмата се потвърждават предишните средносрочни бюджетни цели (СБЦ) за балансирано в структурно отношение състояние на бюджета, което ще бъде постигнато след края на програмния период. СБЦ отразява адекватно изискванията, заложени в Пакта за стабилност и растеж. Съществуват рискове резултатите по отношение на дефицита да бъдат по-лоши от очакваното вследствие на: i) по-ниски приходи поради леко оптимистичния макроикономически сценарий; ii) възможно прекомерно нарастване на

[4] Решение 2012/238/ЕС на Съвета от 26 април 2012 г.

[5] COM(2012) 68 окончателен.

сегашните първични разходи; и iii) продължаващото преструктуриране на националния авиопревозвач (Air Malta) и финансовото състояние на енергийния доставчик (Enemalta). Въз основа на (преизчисленото) структурно бюджетно салдо[6] се очаква годишният напредък по отношение на постигането на СБЦ да съответства на целевия показател от 0,5 % от БВП, заложен в Пакта за стабилност и растеж. Като се използват установените от Комисията еднократни мерки, включени в бюджетните цели, среднят напредък по отношение на постигането на СБЦ е малко по-висок (¾ % от БВП), но се разпределя много неравномерно, като през 2012 г. той е нулев, а през 2013 г. възлиза на 1 ¼ %. Според информацията, предоставена в програмата, темпът на нарастване на държавните разходи при отчитане на дискреционните мерки по отношение на приходите ще е съобразен с целевия показател за разходите, заложен в Пакта за стабилност и растеж, през целия програмен период. Поради рисковете, свързани с постигането на бюджетните цели, може обаче да се очаква средната корекция по отношение на постигането на СЦБ да е по-бавна от необходимото. Според програмата след като достигне максимално равнище от 72 % от БВП през 2011 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП ще започне да намалява и ще достигне 65,3 % от БВП през 2015 г. (което все още е над референтната стойност от 60 % от БВП). Според програмата Малта отбелязва задоволителен напредък по отношение на изпълнението на целевия показател за намаление на дълга, заложен в Пакта за стабилност и растеж, в края на преходния период (2015 г.), но тази оценка е свързана с рискове поради факта, че съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП може да се окаже по-високо от планираното с оглед на възможността от по-големи дефицити и по-високи корекции наличности-потоци. Средносрочната бюджетна рамка на Малта остава необвързваща, което предполага сравнително кратък хоризонт на бюджетно планиране. Според програмата малтийското правителство обмисля реформа на годишната бюджетна процедура, която ще включва графици, и ще въведе бюджетно правило, което ще бъде заложено в конституцията, в това число механизми за мониторинг и корекции, в съответствие с неотдавнашните промени в рамката за управление на еврозоната.

(9) Малта продължава да бъде изложена на висок риск по отношение на дългосрочната устойчивост на своите публични финанси, като прогнозното дългосрочно нарастване на разходите, свързани със застаряващото население, надвишава значително средното за ЕС. Това предизвикателство се изостря от много ниското равнище на трудова активност сред по-възрастните работници, включително сред по-възрастните жени, сравнително ниската пенсионна възраст и използването на схеми за ранно пенсиониране. През декември 2010 г. независимата работна група по пенсиите представи предложения за по-нататъшни реформи на пенсионната система, които включват установяване на връзка между пенсионната възраст и продължителността на живот и въвеждане на допълнителни стълбове в пенсионната система. Тези въпроси бяха предмет на консултация със заинтересованите страни, но все още се очаква правителството да огласи своята позиция. Освен това в националната програма за реформи липсва предложение за подробна стратегия за активен живот на възрастните

[6] Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл, без еднократните и другите временни мерки, преизчислено от службите на Комисията въз основа на данните в програмата и с помощта на общоприетата методика.

хора. Макар да се отчитат мерките, предприети от Малта за борба с недекларирания труд, съществуването на този феномен е свързано също така с риск от създаване на излишно напрежение по отношение на устойчивостта на публичните финанси.

(10) Преструктурирането на икономиката на Малта създаде разминаване между търсенето и предлагането на умения, което се задълбочава от ниския процент на завършилите висше образование и високия процент на преждевременно напускащите училище. Трябва да продължат усилията за подобряване на връзките между образователната система и нуждите на трудовия пазар, за да бъдат постигнати трайни резултати. Очаква се до края на 2012 г. Малта да представи стратегия за справяне с проблема на преждевременно напускане на училище. Освен това Малта не разполага с подробна система за събиране и анализ на информация относно този феномен.

(11) Процентът на участие на жените и на по-възрастните работници на малтийския пазар на труда продължава да бъде нисък. Страната предприема мерки за връщане на жените в работната сила, въпреки това големите разлики в равнището на заетост при жените и мъжете и ефектът на родителските задължения са особено неблагоприятни фактори за жените — главно поради липсата на достъпни детски заведения и заведения за следучилищни занимания в съчетание с ограниченото използване на благоприятстващи семействата мерки като работа с гъвкаво работно време и работа от дома.

(12) Малта продължава да бъде една от малкото държави членки с обща система за индексиране на заплатите. Макар някои от характеристиките на този механизъм евентуално да смекчават неговия ефект, той е свързан с риск от инфлационни спирали, по-специално поради това, че вносните цени не са изключени от този индекс и могат да имат възпиращ ефект върху конкуренцията, по-специално в трудоемките сектори. Компетентните органи предприеха преглед в тази област, но резултатите от него все още не са известни и дебатът по конкретни предложения за реформи предстои.

(13) Доставките на електроенергия в Малта продължават да бъдат почти напълно зависими от вноса на нефт, а приносът на възобновяемите енергийни източници продължава да бъде незначителен. Високите цени на електроенергията могат да имат възпиращ ефект върху конкурентоспособността на малките и средните предприятия в страната. Справянето с проблемите в областта на енергийната ефективност може да донесе двойно предимство — подобряване на конкурентноспособността и постигане на енергийните цели и целите в областта на климата. В тези области бяха предприети редица инициативи като например насърчаване на производството на фотоволтаична енергия и разработване на вятърни паркове, изграждане на електрическата връзка със Сицилия и насърчаване на използването на автомобили с нисък разход на гориво. Въпреки това все още е твърде рано да се види евентуалният ефект от тези инициативи и тяхното изпълнение трябва да бъде следено отблизо.

(14) Съотнесена към общия размер на икономиката, банковата система в Малта е много голяма — с обща стойност на активите от около 800 % of БВП. Самата големина на сектора предполага, че смущенията, свързани с финансовата стабилност, биха имали непропорционален ефект върху икономиката на

страната. Световната икономическа криза доведе до нарастване на проблематичните заеми, което обаче не беше придружено от нарастване на провизиите. По-специално уязвимостта произтича от голямата експозиция към пазара на недвижимо имущество, с който са свързани над половината от всички заеми, отпуснати на резиденти на страната, още повече, че не може да се изключи възможността за допълнителна корекция за намаляване на цените на недвижимите имоти, като в същото време към настоящия момент може да се наблюдава свръхпредлагане на жилища.

(15) Малта пое редица ангажименти в рамките на пакта „Евро плюс“. Тези ангажименти и изпълнението на ангажиментите, представени през 2011 г., са свързани с увеличаването на конкурентоспособността, насърчаването на заетостта и подобряването на устойчивостта на публичните финанси. Комисията оцени изпълнението на ангажиментите в рамките на пакта „Евро плюс“. Резултатите от тази оценка са взети предвид в препоръките.

(16) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Малта. Тя извърши оценка на програмата за стабилност за 2012 г. и националната програма за реформи за 2012 г. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Малта, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид на необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Европейския съюз чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки (1)—(6) по-долу.

(17) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност на Малта за 2012 г., като становището му[7] е изразено по-специално в препоръка (1) по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Малта да предприеме следните действия в периода 2012—2013 г.:

1. Да укрепи бюджетната стратегия за 2012 г. с допълнителни постоянни мерки с цел да осигури адекватен напредък по отношение на постигането на средносрочната бюджетна цел (СБЦ) и да поддържа дефицита под 3 % от БВП без да прибягва към еднократни мерки; да продължи да осъществява бюджетната консолидация с подходящи темпове след това, за да отбележи достатъчен напредък по отношение на постигането на СБЦ, включително за да изпълни целевия показател за разходите, и по отношение на изпълнението на целевия показател за намаление на дълга посредством подробно формулиране на конкретните мерки, необходими за изпълнението на целите по отношение на дефицита през 2013 г. и след това, като в същото време има готовност при необходимост да предприеме допълнителни мерки; да изпълни, най-късно до края на 2012 г., обвързваща многогодишна бюджетна рамка, основаваща се на правила; да осигури по-стриктно спазване на данъчните задължения, да се бори с избягването на данъци и да намали стимулите, водещи до задлъжнялост, в корпоративното данъчно облагане.

2. Да предприеме незабавни действия за гарантиране на дългосрочната устойчивост на пенсионната система, които включват: i) съществено

[7] Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета.

ускоряване на прогресивното нарастване на пенсионната възраст в сравнение със сегашното законодателство, ii) ясна връзка между законоустановената пенсионна възраст и продължителността на живот; и iii) мерки за насърчаване на частните пенсионни спестявания; да вземе мерки за повишаване на участието на по-възрастните работници в работната сила и за насърчаване на по-рядкото използване на схемите за ранно пенсиониране.

3. Да предприеме стъпки за намаляване на високия процент на преждевременно напускащите училище; в системата на образованието да продължи да полага усилия за изграждане на умения, които съответстват на нуждите на трудовия пазар; да осигури предоставянето и достъпността на повече детски заведения и заведения за извънучилищни занимания с цел намаляване на разликите в равнището на заетостта при жените и мъжете и едновременно с това с цел намаляване на въздействието на родителските задължения върху заетостта сред жените.

4. Да предприеме необходимите допълнителни мерки за реформа, след консултации със социалните партньори и в съответствие с националните практики, на системата за договаряне и индексиране на заплатите, за да бъдат отразени по-добре развитията в трудовата производителност и да се намали въздействието на цените на вноса върху индекса.

5. Да засили усилията за насърчаване на енергийната ефективност и увеличи дела на енергията от възобновяеми източници с цел да намали зависимостта на Малта от вноса на нефт чрез внимателно наблюдение на съществуващите стимулиращи механизми и приоритизиране на бъдещото развитие на инфраструктурата, включително като бъде завършено изграждането на електрическата връзка със Сицилия.

6. Да укрепи банковия сектор, да вземе мерки за намаляване на потенциалните рискове, свързани с голямата експозиция към пазара на недвижими имоти; да вземе мерки за допълнително увеличаване на провизиите за загуби, свързани с необслужвани заеми.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател